

Izpit iz GEOMETRIJE

17. junij 2004

Vpisna številka:

Ime in priimek:

Vrsta:

Sedež:

1. Poišči vse stožnice v $\mathbb{P}(\mathbb{R}^3)$, ki se dotikajo premice $x = 0$, premice $z = 0$ v točki $(1, 1, 0)$ in premice $y = 0$ v točki $(1, 0, 1)$.
2. V projektivni ravnini so dane premice

$$p_1 : 4x - 3y - z = 0,$$

$$p_2 : x + y - 2z = 0,$$

$$p_3 : 6x + ay - 5z = 0.$$

Določi parameter a in premico p_4 tako, da premice p_1, p_2, p_3 in p_4 tvorijo harmonično četverko.

3. Na spodnji sliki skonstruiraj presečišče premic $\overline{AB}$ in p , ne da bi povezal točki A in B .
4. Pokaži, da spodnja slika predstavlja afino ravnino z 9 točkami.
  - Koliko premic vsebuje ravnina? Koliko točk vsebuje vsaka premica?
  - Poišči tri vzporedne premice in zanje preveri prvi Desarguesov izrek.

Izpit iz GEOMETRIJE

30. junij 2004

Vpisna številka:

Ime in priimek:

Vrsta:

Sedež:

1. Naj bosta $\triangle ABC$ in $\triangle A'B'C'$ v perspektivni legi. Dokaži, da obstaja stožnica, glede na katero sta $\triangle ABC$ in $\triangle A'B'C'$ polarna.
2. Naj bodo A, A', B in B' točke na realni projektivni premici. Pravimo, da točki A, A' ločita točki B, B' če so v legi kot prikazuje skica.

Naj za kolinearne točke M, N, A, A', B, B' velja

$$\mathcal{D}(M, N, A, A') = \mathcal{D}(M, N, B, B') = -1.$$

Dokaži, da točki A, A' **ne** ločita točk B, B'

3. Nariši vzorce, ki jih generirajo frizne grupe $\mathcal{F}_1^3$, $\mathcal{F}_1^2$ in $\mathcal{F}_2^2$.
4. V projektivni ravnini so dane take točke A, B, C in D , da nobene tri niso kolinearne. Projektivna transformacija Θ slika točko A v B , točko B v A , točko C v D in točko D v C . Poišči vse negibne točke in negibne premice preslikave Θ .

Izpit iz GEOMETRIJE

9. september 2004

Vpisna številka:

Ime in priimek:

Vrsta:

Sedež:

1. Določi vse projektivne transformacije projektivne ravnine $\mathbb{P}(\mathbb{R}^3)$, ki slikajo točko $[1, 0, 0]$ v $[1, 0, 0]$, točko $[0, 1, 0]$ v $[1, 1, 0]$, in ohranjajo stožnico $xz - y^2 = 0$.
2. Naj bodo A, B in C točke na projektivni premici l in $\sigma : l \rightarrow l$ involucija. Dokaži, da za poljubno točko $K \in l$ velja

$$\mathcal{D}(A, B, \sigma(C), K) \cdot \mathcal{D}(B, C, \sigma(A), K) \cdot \mathcal{D}(C, A, \sigma(B), K) = 1.$$

3. V $\mathbb{R}^2$ dokaži posebni primer Pappusovega izreka:

Naj točke A_1, A_2, A_3 ležijo na premici r in točke B_1, B_2, B_3 na premici s . Če se premice A_1B_1, A_2B_2 in A_3B_3 sekajo v eni točki, potem presečišča

$$A_2B_3 \cap A_3B_2, A_1B_3 \cap A_3B_1 \text{ in } A_1B_2 \cap A_2B_1$$

ležijo na premici skozi točko $p \cap s$.

4. Naj bo $\mathcal{A}$ afina ravnina, ki ustreza aksiomom A1-A5. Dokaži:
  - (a) Poljubni dve premici imata enako število točk.
  - (b) Če je število točk na eni premici n , ima ravnina n^2 točk.
  - (c) vsaka točka leži na $n + 1$ premicah.
  - (d) $\mathcal{A}$ vsebuje $n(n + 1)$ premic.

Izpit iz GEOMETRIJE

21. september 2004

Vpisna številka:

Ime in priimek:

Vrsta:

Sedež:

1. Dana je stožnica S_q in na njej tri različne točke A, B, C . Naj bosta trikotnika $\triangle ABC$ in $\triangle A'B'C'$ polarna glede na S_q . Dokaži, da sta $\triangle ABC$ in $\triangle A'B'C'$ v perspektivni legi.

2. Na premici p so dane točke A, B in C . Skonstruiraj točko $D \in p$ tako da bo

$$\mathcal{D}(A, B, C, D) = \frac{2}{3}.$$

3. Definicija: Naj bo p premica in $T \notin p$ točka na projektivni ravnini. Projektivnost, ki fiksira

- točko T ,
- vse točke na p in
- vse premice skozi T in A , kjer je $A \in p$.

je *homologija* določena s p in T .

Napiši vse možne homologije za

$$T[1, 2, 1] \text{ in } p \equiv x - 3y + z = 0.$$

4. Določi frizne grupe spodnjih vzorcev. Kaj so pripadajoče točkovne grupe?

Izpit iz GEOMETRIJE

9. februar 2005

Vpisna številka:

Ime in priimek:

1. Za vsako od možnih točkovnih grup nariši kak frizni vzorec s to točkovno grupo. Odgovor utemelji.
2. Poišči vse neizrojene stožnice v $\mathbb{P}(\mathbb{R}^3)$, ki se dotikajo premic $x + y = 0$ in $x + z = 0$ ter imajo v točki $(1, 0, 0)$ tangento $y - z = 0$.
3. V projektivni ravnini je dana perspektivnost $\eta : p \rightarrow q$ med premicama p in q s centrom T . Naj bo $S = p \cap q$. Izberimo tri različne točke A, B in C na p , ki so vse različne od S , in označimo z A', B' in C' njihove slike z η . Pokaži, da točka S leži na premici r , ki jo določajo presečišča $\overline{AB'} \cap \overline{A'B}$, $\overline{BC'} \cap \overline{B'C}$ in $\overline{AC'} \cap \overline{A'C}$. Zakaj so ta presečišča kolinearna? Pokaži, da premice $p, q, \overline{ST}$ in r tvorijo harmonično četverko.
4. Definicija: *Diagonalne tpčke*, ki pripadajo štirikotniku $PQRS$ so presečišča diagonal $PS \cap QR$, $PQ \cap SR$ in $PR \cap QS$.

Dana je stožnica S_q , ki vsebuje neizrojen štirikotnik $PQRS$. Dokaži, da imata $PQRS$ in njegov polarni štirikotnik natanko eno skupno diagonalno točko.